

РЕАКЦИИ

Повод: Донесувањето на решението на Арбитражниот суд во Париз за спорот кој три години се води меѓу државата и "Окта" за непочитување на обврските на Р Македонија за годишниот откуп на мазутот од 500.000 тони од Рафинеријата

ГЛАС НА НАРОДОТ ЗА "ОКТА": ОБВИНУВАМ!!! ДОКАЗИ ЌЕ ПРИЛОЖАМ

Не сакам да ги коментирам насловите и содржините во печатените и во електронските медиуми, кои се појавуваат во континуитет повеќе дена, а се во врска со скандалозниот договор за купопродажба на "Окта" по пресудата. Меѓутоа, само ќе цитирам некои од тие наслови: "Окта" ќе нè оштети 100 милиони долари? Со тужба ќе се спасевме од оштетата за "Окта". Три години се истражува досието "Продажба на ОКТА". Продажба без кривична пријава.

Договорот за купопродажба може да се поништи и Рафинеријата да се врати во државна сопственост доколку се утврди дека некој ја злоупотребил службената положба, при што за себе или за друг овозможил незаконска имотна корист итн. Да не набројуваме, туку ќе дополниме: и ако некој од не знаење и поради тотална нестручност, техничко-технолошка некомпетентност договорил работа на Рафинеријата под секакви светски стандарди, со катастрофално загадување на животната средина.

Во однос на досието "Окта", од тоа што во 2003 г. и во 2004 г. за него рекле Љубчо Георгиевски, Бранко Црвенковски, Петар Гошев, Стевчо Јакимовски, Јован Трпеновски, Слаѓана Тасева, Александар Прчевски, само ќе го цитирам Едгар Џозеф, од МКГ (11 септември 2002 година), бидејќи со него делумно се согласувам: "Ексклузивен договор за купопродажба на 'Окта' можел да потпише или идиот или корумпиран функционер". Велам делумно се согласувам, бидејќи за второто постои начелото на пресумпција на невиност(!?). Но, ако тоа начело се отфрли, алтернатива не постои!

Ова мое јавување, на обичен граѓанин со тапија - технолошки вишок, компетентен и квалификуван, со Технолошки факултет и со трет степен маркетинг стадиум, има цел да ја разбуди совеста кај некој од надлежните, барем малку да се потрудат, се разбира, ако можат да ја сфатат суштината на проблемот. А тоа е: 500.000 тони мазут е производ добиен од почетниот инсталиран капацитет на Рафинеријата за преработка на нафта од 1.200.000 тони

годишно. Тој капацитет е дуплиран и при продажбата на "Окта" изнесуваше 2.400.000 тони годишна преработка на сурова нафта. Значи, 500.000 тони мазут од 2.400.000 тони сурова нафта.

А во годините откако станал газда, "Хеленик петролеум" ниту една година не преработил повеќе од 1 милион тони сурова нафта! Да не должам, во оваа пригода само ќе приложам извадок од интегралниот текст под наслов "Окта од друг агол", објавен во 2002 година, за кој досега немало никакви реакции.

"ОКТА" ОД ДРУГ АГОЛ"

"Окта" стартуваше како голем загубар во реформското реструктурирање на стопанството и неговата дисконтна продажба на стратешки партнер беше единствениот излез за решавање на тој проблем. Со тоа и со таква констатација беа согласни и претходната Влада (сега актуелната) и Владата која ја спроведе продажбата на "Хеленик петролеум", како и нивните експерти - економски и правни. Техничко-технолошки не беа спомнати! Технолошкиот развој беше табу-тема во транзицијата(!?), а со приватизацијата се спроведоа само безвреднување и грабеж. Разлики и спротивставени ставови на трансакцијата се појавуваат само околу начинот (транспарентен, односно нетранспарентен) и износот на (не)уплатата на ратите; и (не)законитост и поврзаност и неповрзаност со криминал и со корупција. Значи, беа поделени: експерти-апологети и експерти-противници на трансакцијата.

И во сесиите на "Економскиот форум 2002" економските експерти за "Окта" имаа слични ставови - спротивни со ставовите на министерот за финансии и на неговите советници - експерти; а меѓу другите информативни гласила и "агломерот" на македонската телевизија им ги направи достапни овие спротивставени видувања и на гледачите, без определба кој агол на гледање е за преферирање!? Се разбира, вообичаено, ниту се постави прашањето: Што беше

тоа технолошки развој? А уште помалку кој е купувачот(?) веројатно затоа што тој нема поим за тоа(?) што е рафинерија? Од тие причини ќе го дадеме и техничко-технолошкиот аспект на видувањата за "Окта" како трет агол, кој можеби треба да биде прв или (како што е досега) отфрлен. Но, тоа им се остава на експертите за тие да проценат, а политичарите, по обичај, да не одлучат кои мерки треба итно да се преземат, со преференција - поништување на купопродажниот договор!

Еве и еден кус преглед на техничко-технолошкиот концепт.

Идејата за изградба на рафинерија се појави во "Охис" во годините веднаш по катастрофалниот земјотрес во Скопје, иницирана со концептот за користење поволни странски кредити, можни за обнова и за стопанска растеж, во состав на изградената стратегија за развој на хемиската индустрија во Македонија.

На почетокот на седумдесеттите години од минатиот век, Секторот за развој на "Охис" заедно со групата за рафинерија ги минаа сите фази од изготвување на инвестициона програма, проектирање, финансирање, набавка на опрема, изградба и монтажа, до пуштање во погон и влегување во редовно производство.

Договорот за купопродажба може да се поништи и Рафинеријата да се врати во државна сопственост, доколку се утврди дека некој ја злоупотребил службената положба, при што за себе или за друг овозможил незаконска имотна корист и ако некој од не знаење и тотална нестручност, техничко-технолошка некомпетентност, договорил работа на Рафинеријата под секакви светски стандарди, со катастрофално загадување на животната средина!

"ОКТА" ЈА (ПРО)ДАД(ОА)Е ИЗБРАНИ(ЦИ)К НА НАРОДОТ, А ШТЕТАТА ЌЕ ЈА ПЛАЌА НАРОДОТ!? НЕ!!!

Кој тип рафинерија беше прифатен (и зошто таков концепт) во ера на развој и на концепција за петрохемиска рафинерија(?), петрохемиски или енергетски тип?

"Модерните рафинерии сè повеќе имаат таква поставеност, да произведуваат петрохемиски производи како, на пример, водород, етилен, пропилен, бутadiен и ароматични соединенија. Од друга страна, пак, се настојува остатокот да се одржува, колку што е можно, во помали количества под 10 отсто. Тоа е мазутот. Основните барања за една ваква рафинерија се флексибилност во сировините и во примарните продукти (бензините), исто така, и во производството и во асортиманот, како и во капацитетот, од минимален 1,2 милиони тони, до оптимален 5,5/6 милиони тони годишно производство. Ова барање се остварува преку смислена интеграција на различни делови на постројката и нивна доградба".

"Главните (делови) компоненти на една петрохемиска рафинерија се дестилација на сурова нафта и хидрокрекување (крекинг, на англиски) или посебни постројки за редуцирање на остатокот. Како секундарни процеси за производство на петрохемиски сурови-

ни доаѓаат предвид термичко крекување или/и каталитички реформинг на различни примарни продукти". ("Shemical News", 1970/71)

Рафинеријата за нафта во Миладиновци беше конципирана од енергетски тип и изградена со капацитет од 1,2 милиони тони нафта преработка годишно, со можност тој капацитет да се дуплира (што беше и направено), со вкупни инвестиции од 200.000.000 долари.

Производството на мазут од 50 отсто, односно 500.000 тони годишно беше предвидено за задоволување на енергетските потреби на "Фени", а тоа е ТЕЦ "Неготино"! А, бензините за потребите во регионот, како оправданост за изградба врз основа на условот, поголема оддалеченост од најблиската рафинерија (во Панчево) од 400 км, комплементарно производство со другите рафинерии и компатибилност со стопанството на федерацијата.

Тоа беа основните одредници за економската и за техничко-технолошката почетна поставеност на Рафинеријата, со идеен проект за изградба на соодветен нафтовод (непродуктовод) за доградување со континуирани инвестиции во наредните шест години според концептот за премин во модерен тип на

рафинерија за производство на петрохемиски производи со годишен капацитет од 5,5/6 милиони тони нафта. Тоа беше и основната идеја, приклучување на македонската хемиска индустрија во најпропулзивната стопанска гранка (не само) на федералното стопанство, нафтена, петрохемиска и хемиска индустрија.

Само техничко-технолошката поврзаност и меѓусебната условеност на овие три "навидум" одделни индустриски гранки во една, му дава и економска синергија на вкупното производство. Така, производите од повисок степен на доработка не само што не го примаат, туку и го амортизираат влијанието на драстичните промени на цената на нафтата, врз примарните производи на светскиот пазар (како стратешки и берзански производ и обезбедуваат стабилен и траен заеднички рентабилитет).

А мазутот, во една таква производна целина, со учество само од помалку од 10 отсто е многу поволен за производство на евтина електрична енергија!

Васил Томовски,
Скопје

FA. ALIJA DAUTOSKI

POGREBEN INSTITUT

MEGJUNARODEN POGREBEN INSTITUT - STUTTGART. VRŠIME PREVOZ NA POČINATIOT SO AVTOMOBIL ILI AVION. BRZO, SIGURNO I KOREKTN. OBEZBEDUVANJE NA SITE POTREBNI DOKUMENTI I OŠTANATI POTREBI. RASPOLAGAME SO KOMPLETNA POGREBNA OPREMA. NAŠITE USLUGI SE, OD MESTOTO NA POČINATIOT OD SITE EVROPSKI ZEMJI DO MESTOTO NA POGREBOT!

EDINSTVEN MAKEDONSKI POGREBEN INSTITUT. PROVERENA USLUGA!
I VO NAJTEŠKITE MOMENTI NIE SME SO VAS! VI STOIME NA RASPOLAGANJE 24 ČASA

Büro Makedonija	Büro Stuttgart
Tel. 048 / 473 315	Tel. 0711 / 8 17 78 72
Mob. 070 / 711 788	Fax 0711 / 8 17 78 73
70469 Stuttgart - Leobenerstr. 33	Mob. 0171 / 5 46 32 20
Feuerbach www.dautoski.de	0172 / 7 62 20 49